Zbornik sudske prakse

žPRESUDA SUDA (prvo vijeće)

19. rujna 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Hitni prethodni postupak – Policijska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Razlozi za neizvršavanje – Članak 50. UEU-a – Nalog koji su izdala pravosudna tijela države članice koja je pokrenula postupak povlačenja iz Europske unije – Neizvjesnost oko uređenja primjenjivog na odnose između te države i Unije nakon povlačenja”

U predmetu C-327/18 PPU,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio High Court (Visoki sud, Irska), odlukom od 17. svibnja 2018., koju je Sud zaprimio 18. svibnja 2018., u postupku izvršenja europskih uhidbenih naloga izdanih protiv osobe

R. O.,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, C. G. Fernlund (izvjestitelj), A. Arabadjiev, S. Rodin i E. Regan, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: L. Hewlett, glavna administratorica,

uzimajući u obzir zahtjev suda koji je uputio prethodna pitanja od 17. svibnja 2018., koji je Sud zaprimio 18. svibnja 2018., da se sukladno članku 107. Poslovnika Suda o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku,

uzimajući u obzir odluku prvog vijeća od 11. lipnja 2018. da se prihvati navedeni zahtjev,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 12. srpnja 2018.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za osobu R. O., E. Martin-Vignerte i J. MacGuill, *solicitors*, C. Cumming, *BL*, i P. McGrath, *SC*,

– za Minister for Justice and Equality, M. Browne, G. Hodge, A. Joyce i G. Lynch, u svojstvu agenata, uz asistenciju E. Duffy, *BL*, i R. Barrona, *SC*,

– za rumunjsku vladu, L. Lițu i C. Canțăr, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: engleski.

– za vladu Ujedinjene Kraljevine, S. Brandon i C. Brodie, u svojstvu agenata, uz asistenciju J. Holmesa, *QC*, i D. Blundella, *barrister*,

– za Europsku komisiju, S. Grünheid, R. Troosters i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. kolovoza 2018.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 50. UEU-a i Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.; u daljnjem tekstu: Okvirna odluka).

2 Zahtjev je upućen u okviru izvršenja dvaju europskih uhidbenih naloga u Irskoj koja su protiv osobe R. O. izdali sudovi Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Pravni okvir

Ugovor o Europskoj uniji

3 U članku 50. stavcima 1. do 3. UEU-a predviđeno je:

„1. Svaka država članica može donijeti odluku o povlačenju iz Unije u skladu sa svojim ustavnim odredbama.

2. Država članica koja donese odluku o povlačenju, o svojoj namjeri obavješćuje Europsko vijeće. S obzirom na smjernice koje daje Europsko vijeće, Unija pregovara i sklapa s tom državom sporazum kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja, uzimajući pritom u obzir okvir za njezin budući odnos s Unijom. Sporazum se pregovara u skladu s člankom 218. stavkom 3. [UFEU-a]. Sporazum u ime Unije sklapa Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

3. Ugovori se na dotičnu državu prestaju primjenjivati od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od obavijesti iz stavka 2., osim ako Europsko vijeće, u dogovoru s dotičnom državom članicom, jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.”

Okvirna odluka

4 Uvodne izjave 10. i 12. Okvirne odluke glase kako slijedi:

„(10) Mehanizam europskog uhidbenog naloga temelji se na visokoj razini povjerenja između država članica. Njegova primjena može biti suspendirana samo u slučaju da neka država članica ozbiljno i neprekidno krši načela iz članka [2. UEU-a]. Kršenje utvrđuje Vijeće u skladu s odredbama članka 7. stavka [2. UEU-a], s posljedicama predviđenima u članku 7. stavku [3. UEU-a].

[…]

(12) Ova Okvirna odluka poštuje temeljna prava i načela priznata u [člancima 2. i 6. UEU-a], koja se odražavaju i u Povelji [Europske unije] o temeljnim pravima […], a posebno u njezinu poglavlju VI. Ništa u ovoj Okvirnoj odluci ne smije se tumačiti kao zabrana odbijanja predaje osobe za kojom je izdan europski uhidbeni nalog, ako postoji razlog za uvjerenje, na temelju objektivnih elemenata, da je spomenuti uhidbeni nalog izdan u svrhe progona ili kažnjavanja osobe zbog njezina spola, rase, vjere, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkih uvjerenja ili spolnog usmjerenja, ili ako bi položaj te osobe mogao biti ugrožen zbog bilo kojega od tih razloga."

5 Članak 1. Okvirne odluke, naslovljen „Definicija europskog uhidbenog naloga i obveza njegova izvršenja", u stavcima 2. i 3. predviđa:

„2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. [UEU-a]."

6 Članak 26. Okvirne odluke, naslovljen „Uračunavanje vremena zadržavanja u državi članici izvršenja", u stavku 1. predviđa:

„Država članica koja izdaje uhidbeni nalog oduzima ukupno vrijeme zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga od ukupnog vremena oduzimanja slobode koje mora biti izvršeno u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog na temelju zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode."

7 Članak 27. Okvirne odluke, naslovljen „Mogućnost kaznenog progona zbog drugih kaznenih djela", u stavku 2. određuje:

„[…] protiv predane osobe ne može se voditi kazneni progon i ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana."

8 Članak 28. Okvirne odluke uređuje predaju ili naknadno izručenje državi koja nije država članica izvršenja.

Irsko pravo

9 Okvirna odluka prenesena je u irski pravni poredak European Arrest Warrant Actom 2003 (Zakon iz 2003. o europskom uhidbenom nalogu).

Glavni postupak i prethodna pitanja

10 Protiv osobe R. O. sudovi Ujedinjene Kraljevine izdali su dva europska uhidbena naloga i dostavili ih Irskoj.

11 Prvi, izdan 27. siječnja 2016., odnosi se na ubojstvo i podmetanje požara koji su navodno počinjeni 2. kolovoza 2015. Drugi, izdan 4. svibnja 2016., odnosi se na silovanje koje je navodno počinjeno 30. prosinca 2003. Za svako od tih djela zapriječena je kazna doživotnog zatvora.

12 Dana 3. veljače 2016. osoba R. O. uhićena je i određen joj je pritvor u Irskoj. Ona se od tada nalazi u pritvoru u toj državi članici na osnovi dvaju europskih uhidbenih naloga donesenih protiv nje.

13 Osoba R. O. istaknula je prigovore protiv svoje predaje Ujedinjenoj Kraljevini koji se temelje, među ostalim, na povlačenju te države članice iz Unije i na članku 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), pri čemu navodi da bi mogla biti izložena nečovječnom i ponižavajućem postupanju ako bi bio u zatvoru Maghaberry u Sjevernoj Irskoj.

14 Zbog njezina zdravstvenog stanja rasprava u tom predmetu mogla se održati tek 27. srpnja 2017.

15 U presudi od 2. studenoga 2017. High Court (Visoki sud, Irska), nakon što je razmotrio tvrdnje osobe R. O. u vezi s postupanjem kojem bi mogla biti izložena u Sjevernoj Irskoj, zaključio je na temelju konkretnih i ažuriranih informacija o pritvorskim uvjetima u zatvoru Maghaberry da se zbog njezine ranjivosti može pretpostaviti stvarna opasnost da bi osoba R. O. bila izložena nečovječnom ili ponižavajućem postupanju. Procijenio je da je s obzirom na presudu od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), nužno zahtijevati pojašnjenja od tijela Ujedinjene Kraljevine o uvjetima pritvora osobe R. O. u slučaju predaje.

16 Pravosudno tijelo koje je izdalo predmetne europske uhidbene naloge, Laganside Court in Belfast (Sud u Lagansideu, Belfast, Ujedinjena Kraljevina) dostavilo je 16. travnja 2018. informacije o tome kako će Zatvorska služba Sjeverne Irske otkloniti opasnost od izloženosti osobe R. O. nečovječnom ili ponižavajućem postupanju u Sjevernoj Irskoj.

17 High Court (Visoki sud) navodi da je odbio svaki od prigovora koje je osoba R. O. istaknula protiv svoje predaje, osim onih u vezi s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Unije i onaj koji se odnosi na članak 3. EKLJP-a, smatrajući da nije mogao odlučiti o njima prije nego što od Suda dobije odgovor na više prethodnih pitanja.

18 High Court (Visoki sud) podsjeća da je 29. ožujka 2017. Ujedinjena Kraljevina obavijestila predsjednika Europskog vijeća o svojoj namjeri da se povuče iz Unije oslanjajući se na članak 50. UEU-a i da bi ta obavijest trebala dovesti do povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije s danom 29. ožujka 2019.

19 Taj sud navodi da je vrlo vjerojatno da će, ako osoba R. O. bude predana, ona ostati u zatvoru u Ujedinjenoj Kraljevini nakon tog datuma.

20 High Court (Visoki sud) primjećuje također da se između Unije i Ujedinjene Kraljevine možda sklope sporazumi kako bi se uredili odnosi između tih strana odmah nakon tog povlačenja ili u duljem roku, i to na područjima poput onog obuhvaćenog Okvirnom odlukom.

21 No, trenutačno ta mogućnost ostaje neizvjesna i narav mjera koje će biti donesene, osobito u pogledu nadležnosti Suda za odlučivanje o prethodnom pitanju, jest nepoznata.

22 High Court (Visoki sud) navodi da Minister for Justice and Equality (ministar pravosuđa i jednakosti) smatra da pravo valja primijeniti onakvo kakvo je danas, a ne kakvo bi moglo biti u budućnosti nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Sud koji je uputio zahtjev smatra da navedeni ministar iz toga s pravom zaključuje da je predaja osobe R. O. obvezna na temelju nacionalnog prava kojim se Okvirna odluka prenosi.

23 Taj sud navodi suprotno stajalište osobe R. O. prema kojem se uzimajući u obzir neizvjesnost oko pravnog uređenja koje će u Ujedinjenoj Kraljevini postojati nakon povlačenja te države članice iz Unije, ne može zajamčiti da će se prava koja ona uživa na temelju prava Unije moći provesti u praksi kao takva, tako da se predaja ne smije izvršiti.

24 Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da je osoba R. O. prepoznala četiri aspekta prava Unije koji bi se teoretski mogli istaknuti, to jest:

– pravo na uračunavanje vremena zadržavanja u državi članici izvršenja predviđeno u članku 26. Okvirne odluke;

– takozvano načelo *lex specialis* u članku 27. Okvirne odluke;

– pravo iz članka 28. Okvirne odluke koje ograničava predaju ili kasnije izručenje i

– poštovanje temeljnih prava predane osobe u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

25 Prema mišljenju toga suda, postavlja se pitanje dovodi li predaja osobe kao što je osoba R. O., i to u slučaju spora u vezi s jednim od tih četiriju aspekata i uslijed izostanka mjera kojima se Sudu daje nadležnost za odlučivanje o njima u prethodnom postupku, do znatne opasnosti od njezina izlaganja nepravdi, a ne samo teoretske opasnosti, tako da se zahtjev za predaju ne bi smio prihvatiti.

26 U tim je okolnostima High Court (Visoki sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Uzimajući u obzir:

– obavijest koju je Ujedinjena Kraljevina podnijela u skladu s člankom 50. UEU-a;

– neizvjesnost u vezi sa sporazumima između Unije i Ujedinjene Kraljevine kojima će se uređivati njihovi odnosi nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine i

– posljedičnu neizvjesnost u vezi s mjerom u kojoj bi osoba R. O. u praksi mogla uživati prava dodijeljena Ugovorima, Poveljom ili relevantnim zakonodavstvom, ako bi bila predana Ujedinjenoj Kraljevini i ako bi joj i dalje bila oduzeta sloboda nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine,

mora li država članica kojoj je upućen zahtjev u skladu s pravom Unije odbiti predati Ujedinjenoj Kraljevini osobu na koju se odnosi europski uhidbeni nalog, a čija predaja bi inače bila obvezna na temelju nacionalnog prava države članice:
(a) u svim slučajevima?
(b) u određenim slučajevima, ovisno o posebnim okolnostima slučaja?
(c) ni u kojem slučaju?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje onaj naveden pod (b), koji su kriteriji ili elementi koje sud države članice kojoj je upućen zahtjev mora ocijeniti kako bi utvrdio je li predaja zabranjena?

3. U kontekstu drugog pitanja, mora li sud države članice kojoj je upućen zahtjev odgoditi konačnu odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga i pričekati daljnja pojašnjenja u vezi s relevantnim pravnim uređenjem koje će se uspostaviti nakon povlačenja predmetne države članice kojoj je upućen zahtjev iz Unije:
(a) u svim slučajevima?
(b) u određenim slučajevima, ovisno o posebnim okolnostima slučaja?
(c) ni u kojem slučaju?

4. Ako je odgovor na treće pitanje onaj naveden pod (b), koji su kriteriji ili elementi koje sud države članice kojoj je upućen zahtjev mora ocijeniti kako bi utvrdio je li potrebno odgoditi konačnu odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga?”

Hitni postupak

27 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o ovome zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom postupku predviđenom člankom 107. Poslovnika Suda.

28 U prilog svojemu zahtjevu taj je sud istaknuo činjenicu da je tražena osoba trenutačno u pritvoru u Irskoj samo na temelju europskih uhidbenih naloga koje je Ujedinjena Kraljevina izdala radi vođenja kaznenog progona i da njezina predaja toj državi članici ovisi o odgovoru Suda. Naglasio je da bi redovni postupak znatno produljio trajanje pritvora tražene osobe iako za nju vrijedi pretpostavka nedužnosti.

29 U tom pogledu treba utvrditi, kao prvo, da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi na tumačenje Okvirne odluke obuhvaćene glavom V. trećeg dijela UFEU-a, koja se odnosi na područje slobode, sigurnosti i pravde. Stoga se na taj zahtjev može primijeniti hitni prethodni postupak.

30 Kao drugo, što se tiče kriterija hitnosti, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda treba uzeti u obzir okolnost da je dotičnoj osobi trenutačno oduzeta sloboda i da njezino zadržavanje u istražnom zatvoru ovisi o ishodu glavnog postupka. Osim toga, situaciju dotične osobe treba ocjenjivati s obzirom na stanje na dan ispitivanja zahtjeva da se o zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom prethodnom postupku (presuda od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 72. i navedena sudska praksa).

31 U ovom je slučaju nesporno, s jedne strane, da je na taj dan osoba R. O. bila u pritvoru u Irskoj te, s druge strane, da njezino zadržavanje u tom položaju ovisi o odluci koja će se donijeti u pogledu njezine predaje Ujedinjenoj Kraljevini koja je odgođena do odgovora Suda u ovom predmetu.

32 U tim okolnostima, prvo vijeće Suda odlučilo je 11. lipnja 2018. na prijedlog suca izvjestitelja i nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika prihvatiti zahtjev suda koji je uputio prethodna pitanja da se o njima odluči u hitnom postupku.

Prethodna pitanja

33 Svojim pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 50. UEU-a tumačiti na način da obavijest države članice o njezinoj namjeri da se povuče iz Unije u skladu s tim člankom ima za posljedicu to da u slučaju izdavanja europskog uhidbenog naloga od strane te države članice protiv određene osobe država članica izvršenja mora odbiti ili odgoditi njegovo izvršenje dok se ne razjasni pravno uređenje koje će se primjenjivati u državi članici izdavateljici nakon njezina povlačenja iz Unije.

34 U tom pogledu valja podsjetiti, kao što proizlazi iz članka 2. UEU-a, da pravo Unije počiva na temeljnoj pretpostavci da svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da i one s njom dijele niz zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji Unija. Ta pretpostavka podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja među državama članicama u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi (presude od 6. ožujka 2018., Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, t. 34. i od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 35.).

35 Načelo uzajamnog povjerenja među državama članicama svakoj od tih država nalaže, osobito u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, da smatra, osim u iznimnim okolnostima, da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i konkretno temeljna prava priznata tim pravom (vidjeti u tom smislu presudu od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 36.).

36 Osobito iz članka 1. stavaka 1. i 2. te uvodnih izjava 5. i 7. Okvirne odluke proizlazi da je njezin cilj zamjenjivanje sustava multilateralnog izručivanja, utemeljenog na Europskoj konvenciji o izručenju od 13. prosinca 1957., sustavom predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba u svrhe izvršenja kaznenih presuda ili kaznenog progona između pravosudnih tijela, utemeljenim na načelu uzajamnog priznavanja. Okvirnom odlukom nastoji se na taj način, uvođenjem potonjeg pojednostavljenog i učinkovitijeg sustava, olakšati i ubrzati pravosudna suradnja u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pritom na visokoj razini povjerenja koja mora postojati između država članica (presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 39. i 40.).

37 Načelo uzajamnog priznavanja nalazi svoju primjenu u članku 1. stavku 2. Okvirne odluke, u skladu s kojim su države članice načelno obavezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju tog načela i u skladu s odredbama te okvirne odluke. Dakle, pravosudna tijela izvršenja mogu, u načelu, odbiti izvršiti takav nalog samo zbog taksativno navedenih razloga za neizvršenje koji su propisani Okvirnom odlukom, a izvršenje europskog uhidbenog naloga može se uvjetovati samo jednim od uvjeta koji su u njoj taksativno propisani. Slijedom toga, izvršenje europskog uhidbenog naloga predstavlja načelo, a odbijanje izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti (presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 41.).

38 Okvirnom odlukom na taj se način u njezinu članku 3. izričito navode razlozi za obvezno neizvršavanje europskog uhidbenog naloga, u člancima 4. i 4.a razlozi za njegovo moguće neizvršavanje, a u članku 5. jamstva koja država članica izdavateljica naloga mora pružiti u nekim slučajevima (presude od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 51. i od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 42.).

39 Osim toga, Sud je naveo da su ograničenja načela uzajamnog priznavanja i povjerenja među državama članicama moguća „u iznimnim okolnostima” (presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 82. i od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 43.).

40 Sud je u vezi s time priznao da pod određenim uvjetima pravosudno tijelo izvršenja može obustaviti postupak predaje uspostavljen Okvirnom odlukom ako zbog takve predaje postoji opasnost od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, u smislu članka 4. Povelje, prema traženoj osobi (presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 104. i od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 44.).

41 Sud se u tu svrhu pozvao, s jedne strane, na članak 1. stavak 3. Okvirne odluke, kojim se propisuje da njezin učinak ne može biti promjena obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u člancima 2. i 6. UEU-a i, s druge strane, na apsolutnost temeljnog prava zajamčenog člankom 4. Povelje (presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 45.).

42 Kako bi se ocijenilo postoji li stvarna opasnost da se dotična osoba europskim uhidbenim nalogom izloži nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, pravosudno tijelo izvršenja mora osobito, kao i sud koji je uputio zahtjev u glavnom postupku, primjenom članka 15. stavka 2. Okvirne odluke zatražiti od pravosudnog tijela izdavanja sve dodatne informacije koje smatra nužnima za ocjenu postojanja takve opasnosti (presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 76.).

43 Međutim, osoba R. O. ističe da zbog obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se na temelju članka 50. UEU-a povuče iz Unije postoji opasnost da se više prava koja ima na temelju Povelje i Okvirne odluke više ne poštuju nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Osoba R. O. smatra da je načelo uzajamnog povjerenja, na kojem se uzajamno priznavanje zasniva, nepopravljivo ugroženo zbog te obavijesti, tako da se predaja predviđena Okvirnom odlukom ne smije izvršiti.

44 U tom se pogledu postavlja pitanje može li sama obavijest države članice o njezinoj namjeri da se povuče iz Unije u skladu s člankom 50. UEU-a opravdati na temelju prava Unije odbijanje da se izvrši europski uhidbeni nalog koji je izdala ta država članica, i to zato što se predana osoba ne bi više mogla nakon tog povlačenja pozivati u državi članici izdavateljici na prava koja izvodi iz Okvirne odluke i zatražiti od Suda da provjeri provodi li ih ta država članica u skladu s pravom Unije.

45 U tom kontekstu valja istaknuti da takva obavijest ne dovodi do suspenzije primjene prava Unije u državi članici koja je dala obavijest o svojoj namjeri da se povuče iz Unije i da slijedom toga navedeno pravo – koje obuhvaća odredbe Okvirne odluke kao i s njom neodvojivo povezana načela uzajamnog povjerenja i uzajamnog priznavanja – ostaje u cijelosti na snazi u toj državi do njezina stvarnog povlačenja iz Unije.

46 Naime, kao što proizlazi iz njegovih stavaka 2. i 3., spomenuti članak 50. predviđa postupak povlačenja koji obuhvaća, kao prvo, obavijest Europskom vijeću o namjeri povlačenja, kao drugo, pregovaranje i sklapanje sporazuma kojim se utvrđuju aranžmani povlačenja, uzimajući pritom u obzir buduće odnose dotične države i Unije te, kao treće, povlačenje *stricto sensu* iz Unije na dan stupanja na snagu toga sporazuma ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od obavijesti podnesene Europskom vijeću, osim ako ono, u dogovoru s dotičnom državom članicom, jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.

47 No, takvo odbijanje da se izvrši europski uhidbeni nalog značilo bi, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 55. svojeg mišljenja, opću jednostranu suspenziju odredaba Okvirne odluke i to bi štoviše bilo u suprotnosti s tekstom uvodne izjave 10. te odluke, prema kojem je Europsko vijeće dužno utvrditi da su u državi članici izdavateljici povrijeđena načela iz članka 2. UEU-a kako bi se u pogledu te države članice suspendirala primjena mehanizma europskog uhidbenog naloga (presuda od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 71.).

48 Stoga se za samu obavijest države članice o njezinoj namjeri da se povuče iz Unije u skladu s člankom 50. UEU-a ne može kao takvu smatrati da predstavlja iznimnu okolnost u smislu sudske prakse navedene u točkama 39. i 40. ove presude, na temelju koje bi se moglo opravdati odbijanje da se izvrši europski uhidbeni nalog koji je izdala ta država članica.

49 Međutim, i dalje je na pravosudnom tijelu izvršenja da slijedom konkretne i precizne ocjene slučaja o kojem je riječ ispita postoje li ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih se vjeruje da će osoba protiv koje je izdan taj uhidbeni nalog nakon povlačenja države članice izdavateljice iz Unije biti izložena opasnosti da ju se liši temeljnih prava i prava koja se u biti zasnivaju na člancima 26. do 28. Okvirne odluke, na koja se osoba R. O. poziva i koja su navedena u točki 24. ove presude (vidjeti po analogiji presudu od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 73.).

50 Što se tiče temeljnih prava u članku 4. Povelje, koja odgovaraju onima u članku 3. EKLJP-a (presuda od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 86.), u slučaju u kojem bi sud koji je uputio zahtjev smatrao, kao što se čini da proizlazi iz teksta njegovih prethodnih pitanja i spisa dostavljenog Sudu, da mu primljene informacije omogućuju da isključi postojanje stvarne opasnosti da će osoba R. O. biti u smislu članka 4. Povelje podvrgnuta nečovječnom ili ponižavajućem postupanju u državi članici izdavateljici, načelno ne bi trebalo odbiti izvršenje predaje na toj osnovi, ne dirajući time u mogućnost da osoba R. O. nakon predaje, a unutar pravnog okvira države članice izdavateljice, iskoristi pravne lijekove koji joj omogućavaju da po potrebi ospori

zakonitost uvjeta njezina oduzimanja slobode u nekoj od zatvorskih ustanova te države članice (vidjeti u tom smislu presudu od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 103.).

51 Međutim, valja još ispitati bi li sud koji je uputio zahtjev mogao dovesti taj zaključak u pitanje zato što prava koja osoba ima nakon svoje predaje na temelju Okvirne odluke ne bi više bila zajamčena nakon povlačenja države članice izdavateljice iz Unije.

52 Glede toga valja istaknuti da je u ovom slučaju država izdavateljica, to jest Ujedinjena Kraljevina, stranka EKLJP-a te da je, kao što je to sama naglasila na raspravi pred Sudom, uvrstila odredbe članka 3. EKLJP-a u svoje nacionalno pravo. Budući da njezino daljnje sudjelovanje u toj konvenciji nema nikakve veze s njezinom pripadnošću Uniji, odluka navedene države članice da se iz nje povuče nema utjecaja na njezinu obvezu poštovanja članka 3. EKLJP-a, kojem odgovara članak 4. Povelje i posljedično ne može opravdati odbijanje da se europski uhidbeni nalog izvrši zato što bi predana osoba bila izložena opasnosti od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja u smislu tih odredbi.

53 Što se tiče drugih prava na koja se osoba R. O. poziva, a prije svega na načelo *lex specialis* iz članka 27. Okvirne odluke, valja podsjetiti da je ono povezano sa suverenošću države članice izvršenja i dodjeljuje traženoj osobi pravo da ju se kazneno progoni, da joj se izrekne presuda ili oduzme sloboda samo zbog kaznenog djela zbog kojega je ona predana (presuda od 1. prosinca 2008., Leymann i Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, t. 44.).

54 Kao što proizlazi iz navedene presude, važno je da pred sudovima države članice izdavateljice osoba može, nakon što je predana, istaknuti kršenje tog načela.

55 No, valja istaknuti da se u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku i u očitovanjima osobe R. O. pred Sudom uopće ne navodi spor koji je u tijeku i koji se odnosi na navedeno načelo te da se u njima ne ističu ni opipljive naznake da će do takvog spora doći.

56 Isto vrijedi za pravo iz članka 28. Okvirne odluke u vezi s granicama predaje ili naknadnog izručenja državi članici koja nije država članica izvršenja jer nikakva naznaka s tim u vezi nije navedena u odluci kojim se upućuje zahtjev za prethodnu odluku.

57 Osim toga valja naglasiti da odredbe članaka 27. i 28. Okvirne odluke odražavaju odnosne odredbe članaka 14. i 15. Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. Kao što je navedeno na raspravi pred Sudom, Ujedinjena Kraljevina ratificirala je tu konvenciju i prenijela potonje odredbe u svoje nacionalno pravo. Proizlazi da su prava na koja se osoba R. O. poziva na tim područjima u biti obuhvaćena nacionalnim zakonodavstvom države članice izdavateljice, neovisno o njezinu povlačenju iz Unije.

58 Što se tiče uračunavanja vremena zadržavanja u državi članici izvršenja od strane države članice izdavateljice, u skladu s člankom 26. Okvirne odluke, Ujedinjena Kraljevina navela je da je tu obvezu također uvrstila u svoje nacionalno pravo i da je neovisno o pravu Unije primjenjuje na svaku osobu koja je izručena na njezino državno područje.

59 Budući da su prava koja proizlaze iz članaka 26. do 28. Okvirne odluke kao i temeljna prava iz članka 4. Povelje zaštićena odredbama nacionalnog prava ne samo u slučaju predaje već i izručenja, ona nisu uvjetovana primjenom Okvirne odluke u državi članici izdavateljici. Vidljivo je, dakle, pod uvjetom da to sud koji je uputio zahtjev provjeri, da ne postoje opipljive naznake iz kojih proizlazi da će osoba R. O. biti lišena mogućnosti da se poziva na ta prava pred sudovima te države članice nakon njezina povlačenja iz Unije.

60 Tu analizu ne može izmijeniti okolnost da za navedena prava – u slučaju nepostizanja sporazuma s tim u vezi između Unije i Ujedinjene Kraljevine – nedvojbeno neće postojati mogućnost da budu predmet prethodnog pitanja pred Sudom nakon povlačenja te države članice iz Unije. Naime, s jedne strane, a kao što to proizlazi iz prethodne točke, predana osoba trebala bi imati mogućnost da se pred sudom navedene države članice poziva na sva ta prava. S druge strane, valja podsjetiti da korištenje mehanizmom prethodnog postupka pred Sudom nije uvijek bilo dostupno sudovima zaduženima za primjenu europskog uhidbenog naloga. Konkretno, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 76. svojeg mišljenja, Sud je dobio punu nadležnost u pogledu tumačenja Okvirne odluke tek 1. prosinca 2014., to jest pet godina nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, dok je ta odluka trebala biti provedena u državama članicama od 1. siječnja 2004.

61 Posljedično, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 70. svojeg mišljenja, u slučaju poput predmetnog, za donošenje odluke o tome treba li izvršiti europski uhidbeni nalog sudsko tijelo izvršenja mora biti u mogućnosti očekivati da će država članica izdavateljica u odnosu na osobu koja se predaje primijeniti u biti sadržaj prava koja se temelje na Okvirnoj odluci i koja su primjenjiva u razdoblju nakon predaje, a po povlačenju države članice izdavateljice iz Unije. Takva je predmnijeva dopuštena ako je u nacionalno pravo države članice izdavateljice u bitnome unesen sadržaj tih prava, osobito zbog daljnjeg njezina sudjelovanja u međunarodnim konvencijama, kao što su Europska konvencija o izručenju od 13. prosinca 1957. i EKLJP, čak i nakon povlačenja potonje iz Unije. Pravosudna tijela izvršenja mogu odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga samo ako postoje opipljive naznake iz kojih bi proizlazilo suprotno.

62 Prema tome, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 50. UEU-a treba tumačiti na način da sama obavijest države članice o njezinoj namjeri da se povuče iz Unije u skladu s tim člankom nema za posljedicu to da u slučaju izdavanja europskog uhidbenog naloga od strane te države članice protiv određene osobe država članica izvršenja mora odbiti ili odgoditi njegovo izvršenje dok se ne razjasni pravno uređenje koje će se primjenjivati u državi članici izdavateljici nakon njezina povlačenja iz Unije. Ako ne postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih bi se vjerovalo da će osoba protiv koje je izdan navedeni europski uhidbeni nalog biti nakon povlačenja države članice izdavateljice iz Unije izložena opasnosti da ju se liši prava priznatih Poveljom i Okvirnom odlukom, država članica izvršenja ne može odbiti izvršenje tog istog europskog uhidbenog naloga sve dok je država članica izdavateljica dio Unije.

Troškovi

63 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 50. UEU-a treba tumačiti na način da sama obavijest države članice o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije u skladu s tim člankom nema za posljedicu to da u slučaju izdavanja europskog uhidbenog naloga od strane te države članice protiv određene osobe država članica izvršenja mora odbiti ili odgoditi njegovo izvršenje dok se ne razjasni pravno uređenje koje će se primjenjivati u državi članici izdavateljici nakon njezina povlačenja iz Europske unije. Ako ne postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih bi se vjerovalo da će osoba protiv koje je izdan navedeni europski uhidbeni nalog biti nakon povlačenja države članice izdavateljice iz Europske unije izložena opasnosti da ju se liši prava priznatih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i Okvirnom odlukom Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom

odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., država članica izvršenja ne može odbiti izvršenje tog istog europskog uhidbenog naloga sve dok je država članica izdavateljica dio Europske unije.

Potpis